

Balcos vertiginosos

Per Vic, Ripoll i Ribes de Freser. Valenta pujada a Bruguera, l'últim poblet. Gallines pel carrer. El Taga serè, que presideix majestuós la regió. El Sant Amanç, verd de vegetació, obert al Taga de braços i cames, embadalit d'enamorament. La Senyora del Taga, displicent, mira l'eternitat, des de les seves altures desarbrades, només coberta amb un sensual borriçol de gespa alpina. Els separa i els uneix inexorablement, indissolublement el Coll de Jou o de Ioga. Allà m'encamino des de Bruguera. No trobo ningú. Els arbres del camí i de les comes són pintats amb tots els cromatismes d'una fuga de Bach. El dia, esplèndid.

Passada l'alterosa portalada del Coll de Jou penetro en el territori, un mar inacabable de muntanyes, un mar congelat de tempesta huracanada. Les onades d'entre mil i dos mil metres.

Camí mig perdut, entre el Puig de l'Àliga (1473) i el Puig de la Caritat (1473), pel portell del Coll de la Tuta. ("Tuta": cova natural o artificial de poca grandària utilitzada de refugi o soplug).

Tot plegat en una de les capçaleres de la Riba mala.

... I no pogué ser ! No he pogut alliberar-me de l'embruix de la Ribamala. A l'altra banda dels balcos vertiginosos, llueix al sol la fascinant policromia de tota la serra de Vidabona coronada pel turó del mateix nom (1479). Davant per davant d'on jo sóc s'obre temptador el Coll del Vent. Però un "mal vent ens separà" (Schiller-Maragall). No he tingut la "joia" de passar a l'altra banda.

Ribamala, perquè t'interposes entre mi i el meu destí ? Des d'on sóc, a mil metres, deu amagar-se el Santuari de Sta. Maria de Vidabona. No el puc veure. Només l'endevino, a la meua mateixa cota d'altitud. Montesquiú anomenaria jo a tot aquest muntanyam! Encara no he pogut veure mai Vidabona.

M'he assegut a la gespa alpina, flonja i compacta, decorada amb carlines i tifes de vaca perfectament dissecades pel gran taxidermista que em vigila des de dalt i que, murri, frueix pel meu patiment. Lentament, tot arrossegant-me, toco, amb la flauta de pastor, aquella Siciliana de Vivaldi en pur estat contemplatiu. El so, humil i penetrant, del flabiol omple les valls. Tots els ocells aturen, un moment, llurs xerrameques i enraonies. ¿Sabíeu que el so de flauta és tan pur perquè no el produeix la vibració de cap corda, de cap llengüeta ni de cap pell de bou, sinó que només vibra l'aire; només el Vent puríssim ?

Des del riu de Babilònia el cor em plora enyorat de la pàtria. "*Sta. Maria, succume flebiles, inva pusil·lanimes*".

De tornada, cap al migdia, ja molt avall en un revolt del camí he tingut el consol de Santa Maria per al qui la pàtria enyora. Davant per davant, a l'altra banda del Ribamala, encimbellat, he vist per primera vegada el Santuari de Vidabona. He restat extasiat una bella estona. I finalment, ja en la terra dels homes he celebrat la visió amb una festa.

Avui he pujat a la barca. Caront ha intentat conduir-me a l'altra banda de l'Estigia però, tot i que li he pagat l'òbol, no m'hi ha pogut dur.

Com Moisès en la muntanya de Fisga, a l'altra banda del Jordà, he estat castigat a morir sense entrar a la Terra Promesa, a les seves envistes.

“L'amor és dur com la mort”.

Lluís M. Xirinacs i Damians. Del *Quadern CINC ANYS*. 25.10.2006.